

Výstava představí středověké ženy jako vlivné osobnosti

20. 5. 2024

Praha, Klementinum: V pátek 17. května 2024 se v Národní knihovně ČR otevřela výstava s názvem „Královny – šlechtičny – měšťanky. Kulturní aktivity žen ve středověku“, která představuje středověké ženy jako silné a vlivné osobnosti nejen na kulturním poli.

Ve středověké společnosti měly ženy zdánlivě zcela omezené možnosti, jak zasahovat do politického, ekonomického a kulturního života. Důkladnější pohled na jednotlivé královny, šlechtičny a měšťanky však ukazuje, že jejich role byla ve všech těchto oblastech nezanedbatelná. Právě na tuto skutečnost chce výstava upozornit, a to především za pomoci barvitého svědectví vizuálního umění, architektury a literárních děl.

Aktivity žen jsou prezentovány ve třech tematických okruzích: političky, zakladatelky a čtenářky. Vzhledem k místu konání – Národní knihovně ČR – je zde přirozeně spojující linií literatura: na kulturní a společenské počiny středověkých žen můžeme pohlédnout mimo jiné očima dvou spisovatelů druhé poloviny 14. století a počátku 15. století. Giovanni Boccaccio a následně i Kristina Pisánská napsali knihy, v nichž předložili portréty vlivných žen minulosti. Jak vysvětluje jedna z autorek výstavy, Věra Soukupová z Ústavu pro českou literaturu AV ČR: *„Tyto dvě osobnosti vnímaly aktivní ženy každá jiným, často protichůdným způsobem. I přes kritické tóny, jež zaznívají zejména v textu italského humanisty, jejich spisy významně přispěly k popularizaci tématu.“*

Na výstavě se setkáme se známými i méně známými ženami spjatými svým původem či působením s českým prostředím: mimo jiné s královnami Konstancí Uherskou, Eliškou Rejčskou, princeznou Anežkou Přemyslovnou, ale i s brněnskou měšťankou Herburgou. *„Zvláště královny stojí i dnes ve*

stínu svých královských manželů a mnohým z nich dosud odborné studium nevěnovalo patřičnou pozornost,“ shodují se Helena Dáňová a Klára Mezihoráková z Ústavu dějin umění AV ČR.

Panelová výstava představuje divákům návštěvníkům tyto významné ženy v kontextu doby a jejich ne vždy známé politické, zakladatelské či mecenášské činnosti. Bohatý obrazový materiál je doplněn texty zohledňujícími aktuální výzkum. Diváci Návštěvníci mají také jedinečnou příležitost poslechnout si dobovou hudbu, provedenou přímo podle středověkého notového záznamu – načtením QR kódu si mohou přehrát zpěvy Oficia sv. Hedviky z Antifonáře Elišky Rejčky v podání ženské scholy Masarykovy univerzity v Brně pod vedením Zuzany Badárové.

Královny – šlechtičny – měšťanky. Kulturní aktivity žen ve středověku

17. 5. – 29. 6. 2024

Národní knihovna České republiky, Klementinum (vchod A)

Výstavu připravily Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i., a Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., za podpory programu Strategie AV 21 – Anatomie evropské společnosti, historie, tradice, kultura, identita.

Partnerem výstavy je Národní knihovna České republiky.

Tisková mluvčí Národní knihovny ČR

Mgr. Martina Košanová

Ředitelka Odboru komunikace

+420 602 811 320

martina.kosanova@nkp.cz

www.nkp.cz